

Natuur terug op het Nederlandse strand

Ambitieuus plan van natuurorganisaties

Er lijkt een kentering op komst. Na jarenlange verwaarlozing van alles wat natuur is, lijkt de Nederlandse mensheid tot bezinning te komen. De stikstofproblematiek wijst er alle betrokkenen haarfijn op, hoezeer het economische winststreven de natuur heeft vernietigd. Het raakt mogelijk nog net niet onze gezondheid, maar veel scheelt het niet, al kunnen er ook onomkeerbare dingen zijn gebeurd, waarvan we de gevolgen nog niet kennen.

Maar ineens is er weer aandacht in positieve zin voor de natuur. Waar dat toe leidt, moeten we afwachten maar elke keer ten goede is er een. Zoals bijvoorbeeld het extra geld van de Postcode Loterij voor het Groene Strand. Het zal menigeen ontgaan zijn, maar de managers van dit bedrijf voor gelukzoekers hebben 2,4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor 'Het Groene Strand'. Het Groene Strand van Nederland staat voor het plan om samen te zorgen voor een natuurlijker strand vol leven. De ambitie is om twintig strandbeheer-eenheden op te richten en tweehonderd kilometer strand te beheren als Groen Strand. Pareltjes worden het eerste plasticvrije strand van Nederland (inclusief plasticvrij strandpaviljoen) en een aantal broedstranden.

Het Nederlandse strand veranderde de laatste decennia van een bijzonder natuurgebied in een aangeharkte zandbak en daarmee in een ecologische woestijn. Sluipenderwijs en ongemerkt is een fraai landschap en wonderlijke natuur de afgelopen jaren verloren gegaan. Ook stranden dragen bij aan de biodiversiteit in ons land. In het vloedmerk (het spoor dat door de vloed in zijn hoogste stand op het strand wordt achtergelaten) leven unieke planten- en

diersoorten en vinden strandbroeders een plek om te broeden. Door het intensieve strandbeheer krijgt strandleven nu geen kans om zich te ontwikkelen. Met het project Het Groene Strand moet hier verandering in komen.

LandschappenNL en de samenwerken de provinciale Landschapsorganisaties gaan samen met Stichting Duinbehoud, IVN en Stichting Anemoon (ANalyse Educatie en Marien Oecologisch ONderzoek, een organisatie voor vrijwilligersonderzoek in het mariene milieu) aan de slag om het huidige strandbeheer te veranderen. Het doel is op 'groene stranden' de biodiversiteit te doen toenemen.

Het Groene Strand komt met oplossingen voor drie problemen - namelijk grootschalig beheer, vervuiling en verstoring -, die de natuurontwikkeling op de Nederlandse stranden belemmeren:

1. Passend beheer voor strandnatuur

Aangespoeld wier en schelpdieren vormen een belangrijke levensgemeenschap. Daarin leven tal van kleine diertjes, die op hun beurt vogels aantrekken, zoals strandlopers, Steenlopers en Scholeksters. Bovendien kunnen er unieke planten gaan groeien op de

STRANDPLEVIER Foto: René van Rossum

hoogwaterlijn, waar deze aanspoelsels voor voedselrijke omstandigheden zorgen (het vloedmerk). Deze planten spelen een rol bij het ontstaan van nieuwe (embryonale) duinen op het strand. Om de natuur de kans te geven zich te ontwikkelen, worden gemeenten, Rijkswaterstaat, ondernemers en belanghebbenden door ‘strandcommunities’ gestimuleerd om samen te werken aan het Groene Strand.

2. Strandcommunities

Er wordt, zo is de bedoeling, een netwerk opgebouwd van vrijwilligers die afval opruimen, aan voorlichting en preventie doen, gegevens verzamelen door toegankelijk onderzoek naar het aanwezige strandleven en met belanghebbenden in overleg gaan. Bovendien helpen de vele vrijwilligers de broedstranden rustig te houden!

3. Instellen rustplekken

Er worden Groene Stranden gecreëerd

waar de natuur zich weer ongehinderd kan ontwikkelen. Hierbij wordt ruimte gegeven aan broedplekken om zwaar bedreigde strandbroedvogels als Strandplevier en Dwergstern nieuwe kansen te geven. Vrijwilligers verzorgen bij broedstranden voorlichting over de broedvogels en monitoren de kolonies. De afgelopen jaren zijn bij lokale projecten al goede ervaringen opgedaan om strandbezoekers mee te nemen in wat natuur op stranden betekent. In Zeeland bij De Verklikker en bij het strand van Neeltje Jans hebben strandbroeders hun legsel kunnen volbrengen dankzij betrokkenheid van bewoners, ondernemers en gemeenten. Op basis van deze ervaringen hopen de initiatiefnemers het Groene Strand in Nederland tot bloei te laten komen.

■ Jan Kuys
(Bron: Nature to-day)